

Kulturvetenskapliga arkivet Cultura vid Åbo Akademi

Excerpt ur intervju IF mgt 1974/006 (Åboland)

Inf: [...] Om det övernaturliga. [...] Möjligen som liten pojke, jag trodde nog på tagelormen t.ex. Så var det spöken. Det var riskabelt med döda människor. Om en död människa låg lik i en bod, de kunde ju ligga där i flera dygn innan de transporterades till E*by. Då var det inte att gå ut för nervsvaga kvinnor. Nej, det var inte det. Ensamma inte alls. Och riktigt nervsvaga gick inte ut på hela månaden ...? ensamma. Så var det löjligt, det gällde att få någon att ligga bort döden i sängen där en människa hade dött. Det var en skojig sed som satt i ganska länge. En familjemedlem, en äldre människa som dog, så låg man naturligtvis i hemmets sängar, ibland i en kammare men också i stugan. Människorna dog där och sängkläderna brändes. Men hur skulle man få sängen rengjord från den dödes ande? Vad ska man säga, vad ska man kalla det till, de hade för sig att det fanns något kvar av den döde, och just detta att han dog, döden i denna säng. När det kom gästande, gårdfarihandlande som begärde nattkvarter, så passade de på att ha dem att ligga i just den där sängen och så tog de med sig det då, det liksom, deras kropp sög upp den där – död – vad ska vi säga, det är svårt att hitta på ett lämpligt namn, och så kunde sängen användas av folk obehindrat.

Int: Var det vanligt?

Inf: Jo, jo, det var vanligt. Min mamma ännu hade lite för sig det där. Det var så få dog här i mitt hem. Det var min far och min morfar och hon själv. Hon skulle inte ha fått för mig och mina syskon att tillämpa sådant där men nog fanns det i gårdarna tidigare -- så gick det till. Man passade på då och hade dem att ligga. Man ville inte just gärna använda, om man fick besök av respektabelt folk, en jämlik, som behövde nattkvarter så inte la man dem i den där dödssängen inte. Men det var strykarna, gårdfarihandlarna t.ex., de kom titt och tätt. Det är inte så länge sedan de har varit, de kommer ännu förresten. Gästvänligheten har alltid varit framträdande här i L---r. Det är ytterst sällan man blir visad på dörren.